

La Carta del Descobriment de Cristòfor Colom torna a la Biblioteca de Catalunya

written by David Folch | 24 de novembre de 2021

Ahir, 23 de novembre de 2021, el govern d'Espanya ha fet lliurament a la Biblioteca de Catalunya del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya de l'incunable de Cristòfor Colom "Epistola de insulis nuper inventis".

La Carta va ser sostreta i exportada il·legalment entre 2004 i 2005, i substituïda per una còpia facsímil que va amagar el robatori, de manera que no es va detectar fins a l'agost del 2012 per l'advertiment dels Mossos d'Esquadra.

La sospita d'aquesta sostracció va tenir el seu origen en un cas similar esdevingut a la Biblioteca Ricardiana de Florència (Itàlia). A partir d'aquest incident de Florència, la Homeland Security Investigation, Cultural Property, Art and Antiquities (HSI) de la Immigration and Customs Enforcement (ICE) -Oficina d'Investigació de l'Agència d'Immigració i Duanes dels EE.UU- inicià el 2011 una investigació centrada en altres exemplars de l'epístola. El 2012 es va confirmar que l'exemplar de la Biblioteca de Catalunya havia estat sostret i substituït per una còpia facsímil.

Gràcies a la col·laboració dels governs implicats i del treball conjunt de les forces de seguretat nacionals i internacionals es va localitzar i recuperar l'exemplar als Estats Units. El 2018 la Carta va ser retornada per aquest país a l'ambaixador espanyol a EEUU i després va viatjar a Madrid, on va quedar dipositada al Ministeri de Cultura i Esport.

L'"Epistola de insulis nuper inventis" és un incunable de gran valor històric i documental, del qual només se n'estamparen 9

edicions i diverses versions. Fou impresa per Stephan Planck a Roma cap a 1493, i relata els esdeveniments del viatge de Colom a Amèrica a partir del moment que l'expedició va sortir des del port de Pals, el 3 d'agost de 1492, i fins al retorn a Lisboa el 4 de març de 1493.

El fet que la Biblioteca de Catalunya hagués digitalitzat l'original el 2004, va ser fonamental per comprovar que el document recuperat era l'autèntic.